

Rahoittajan näkemyksiä järjestöjen ja kuntien yhteistyöstä

Pirkanmaan Muistifoorumi
Tampere 16.3.2010

Margita Nylander
Avustusvalmistelija, RAY

Järjestöt ja kansalaisyhteiskunta

- Kansalaisjärjestöjen yksi perustehtävä on tarjota jäsenilleen sosiaalisia kontakteja ja kokemus kuulumisesta johonkin yhteisöön
- **Vaikuttaminen, edunvalvonta ja asiantuntijuus**
 - yksi järjestöjen tärkeä tehtävä on kertoa jäsentensä erityispiirteistä muille, saada ne yhteiskunnassa huomioon otetuiksi ja hyväksytyiksi.
- **Vapaaehtois- ja vertaistoiminta**
 - vapaaehtoistoiminta tukee ihmisten keskinäistä auttamista ja kansalaisten ja perheiden elämänhallintaa
- **Auttaminen ja palvelut**
 - järjestöt toteuttavat auttamista usein lähellä kansalaisten arkea, ostopalvelujärjestelmien ulkopuolella
- **Kokeilu- ja kehittämistoiminta**
 - järjestöt luovat uusia toimintamalleja ja hankkivat tietoa ja kokemuksia, joita voidaan hyödyntää myös julkisen palvelujärjestelmän kehittämisessä

Avustusstrategia 2008-2011

Hyvinvoinnin edistäminen ja järjestöjen toimintaedellytysten turvaaminen

Strategiset painoalueet

- 1) Järjestöjen perustoiminnan turvaaminen
- 2) Hyvinvoinnin ja osallistumismahdollisuuksien edistäminen

Terveyttä ja sosiaalista hyvinvointia uhkaavien ongelmien ehkäiseminen

Strategiset painoalueet

- 3) Merkittävien kansanterveysongelmien ehkäiseminen
- 4) Sosiaalisen ja taloudellisen syrjäytymisen ehkäiseminen

Ongelmia kohdanneiden kansalaisten ja perheiden auttaminen

Strategiset painoalueet

- 5) Muita heikommassa asemassa olevien väestöryhmien auttaminen
- 6) Palveluiden ja palvelujärjestelmien kehittäminen

Avustusten kohdentuminen nyt ja tulevaisuudessa

Toimintaympäristön muutokset (1)

- Avustustoiminta osa suomalaista sosiaali- ja terveyspolitiikkaa
 - Sopimus avustustoiminnan tulostavoitteista STM:n kanssa
 - RAY:n kiinnitettävä enemmän huomiota avustetun toiminnan tuloksiin ja vaikutuksiin
- RAY:n tuotot
 - Pelituotot kasvavat tulevina vuosina korkeintaan maltillisesti
 - Lähivuosina avustuspotti ei tule kasvamaan merkittävästi
 - Vuoden 2010 jaettava määrä oli 24 milj. euroa pienempi kuin vuoden 2009 jako
 - Kehitykseen vaikuttavat:
 - investoinnit pelitoiminnassa
 - RAY:n maltillinen tuottotavoite
 - ikärajamuutos K18

Toimintaympäristön muutokset (2)

- Kuntien järjestämisvastuu
 - Järjestöt huolehtivat monilla paikkakunnilla toiminnasta, josta vastuu kuuluisi lakisääteisesti kunnalle
 - Luottavatko kunnat liikaa siihen että kolmas sektori hoitaa asian. Esim. päihdepalvelut, mielenterveyspalvelut ja lastensuojelu
- Järjestöjen osaaminen palvelujärjestelmän tueksi
 - Järjestöjen toiminta osaksi ihmisten kokonaisvaltaista hoitamista
 - Järjestöissä on paljon korkeasti koulutettuja erityisasiantuntijoita
- Kilpailuhaittojen hallinta
 - Avustuslaki vuodelta 2002 kieltää aiheuttamasta avustuksilla vähäistä suurempaa kilpailuhaittaa Euroopan talousalueella.
 - RAY vetäytynyt: palvelutalojen, kuntoutuslaitosten ja lomakeskusten rakentamisesta sekä myytävien kotipalvelujen tukemisesta

RAY:n kehittämistoiminnan avustuslinjauksia (2008-2011)

- Suositaan kattavampia ja laajempia innovaatiohakuksia hankkeita
 - Laatua ja vaikuttavuutta pyritään lisäämään, vanhan toiston välttäminen, kehittämisnäkökulman korostaminen
- Edistetään järjestöjen keskinäistä ja kuntien välistä yhteistoimintaa
- Avustusten suuntaamisessa varaudutaan osallistumaan hallitusohjelman pohjalta valmisteltaviin avustusjärjestelmän rahoitettaviksi soveltuviin kehittämisohjelmiin, esim. Voimaa Vanhuuteen, Kaste.

Mietittäviä kysymyksiä?

- Onko kuntien lakisääteisen palvelutoiminnan ohessa tilaa myös järjestöjen vapaaehtoistoiminnalle ja vertaistuelle?
- Miten luodaan onnistuneen yhteistyön edellytyksiä?
- Onko järjestökenttä liian pirstaleista?
- Onko kuntasektori lamaantunut vanhoihin rakenteisiin?
- Suomen demografinen kehitys vaikuttaa palvelun saatavuuteen
 - Palvelujen säilyminen jokseenkin nykytasoisena vaatii palvelurakenteen uusimista
 - Tähän työhön tarvitaan kuntasektoria, järjestösektoria ja yrityksiä

Peleistä on iloa niillekin, jotka eivät pelaa

margita.nylander@ray.fi

09-4370 2051

